

บุรีรัมย์ : “โอกาส” และ “ความท้าทาย” จากฐานเมืองนิยมสู่เมืองยั่งยืนแห่งอาเซียน*

Buriram : "Opportunities" and "Challenges" from Urbanism to Sustainable Cities of ASEAN *

วุฒิวัฒน์ อนันต์พุฒิเมธ **

Vutthiwat Ananphutthimet **

วิศรุตา ทองแกมแก้ว ***

Wisaruta Thongkamkaew ***

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอประเด็นการพัฒนาเมืองของจังหวัดบุรีรัมย์ จากฐานการสร้างเมืองนิยม ซึ่งมาจากการขับเคลื่อนตามแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์พลเมือง โดยเสนอในมุมมองท้องถิ่นจัดการพัฒนาเมืองของตนเองต่อการสร้างศักยภาพของจังหวัด ในแง่มุม “โอกาส” และ “ความท้าทาย” ด้วยการวิเคราะห์บูรณาการกับมิติของประชาคมอาเซียน พบว่า

มิติความมั่นคง การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ชี้ให้เห็นถึงความแข็งแกร่ง ในการสร้างความร่วมมือ แก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา ในบริเวณพื้นที่จุดผ่อนปรนได้ ส่วนมิติทางเศรษฐกิจ การพัฒนาการท่องเที่ยวด้านกีฬาสร้างเมือง เกิดผลดีต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ เป็นจุดเชื่อมโยงต่อการเข้ามาลงทุนจากประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียนได้ อีกทั้ง มิติทางสังคมและวัฒนธรรม การฝึกอบรมความรู้ ความเข้าใจในเรื่องภาษาของประเทศอาเซียน เป็นประโยชน์ต่อยอดในการได้รับจ้างงานของกลุ่มแรงงานอาเซียน ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมืองท้องถิ่น ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมได้ ดังนั้น ทุกภาคส่วนควรตระหนักต่อบทบาทของภาคประชาชน และ สนับสนุนการพัฒนาทักษะภาษาของประเทศอาเซียน

คำสำคัญ : บุรีรัมย์, เมืองนิยม , เมืองยั่งยืน, อาเซียน

* บทความนี้เขียนเพื่อวัตถุประสงค์การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ

* This article is written for the purpose of disseminating academic knowledge.

** อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

** A Lecturer in the Program of Public Administration, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage.

*** อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

*** A Lecturer in the Program of Public Administration, Songkhla Rajabhat University.

Abstract

This article aims is to present the issues of urban development in Buriram Province from the base of urbanism which is driven by the concept of civil society. In terms of "opportunities" and "challenges", an integrated analysis of the dimensions of ASEAN community have been found that ;

In terms of security, Local participation shows the strength of collaboration in the solving security problems at Thai-Cambodian border crossing. Economic dimension, Tourism development (Sport tourism) raises economic growth which links to the investment in ASEAN countries. Social and cultural dimension, Language training of ASEAN countries has a benefit to the employment of the ASEAN workers. All these dimensions show that not only develop the quality of life of local citizens but also reduce social inequality. Therefore, all sectors should recognize the role of public sector and support language skills development of ASEAN countries.

Keywords: Buriram, Urbanism, Sustainable Cities, ASEAN

บทนำ

ประเทศไทยในปัจจุบัน มีประชากรที่ย้ายถิ่นฐานจากชนบทเข้ามาอาศัยและทำงานในเมือง นคร และมหานคร เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เมือง นคร และมหานคร มีความเติบโตอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้เมือง นคร และ มหานครที่ซึ่งบริหารจัดการพื้นที่โดยท้องถิ่นหลายแห่ง จำเป็นต้องพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อรับมือกับความหนาแน่นของประชากรที่เพิ่มมากขึ้นอย่างไม่อาจควบคุม ได้ ถึงแม้ว่าการพัฒนาประเทศในปัจจุบันจะยังถูกควบคุมโดยรัฐบาลกลางเป็นสำคัญ แต่ถึงกระนั้น ด้วยศักยภาพของท้องถิ่นที่มีก็สามารถช่วยให้เมือง นคร และมหานคร เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่าง ไม่น่าเชื่อ เช่น กรุงเทพมหานคร เขตปกครองพิเศษเมืองพัทยาจังหวัดชลบุรี เขตพัฒนาเศรษฐกิจ พิเศษแม่สอดจังหวัดตาก และ อีกหลายๆเมืองในประเทศไทยที่ถูกพัฒนาโดยท้องถิ่น เมือง นคร และ มหานคร อาจกล่าวได้ว่า การบริหารจัดการเมือง ในปัจจุบันเป็นกลไกสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

กระแสท้องถิ่นนิยม (Localism) ได้เริ่มขยายตัวอย่างกว้างขวาง ที่เรียกว่า กระแสท้องถิ่น ภิวัตน์ (Localization) ได้รับความนิยมนำมาใช้ในการจัดการเมืองในปัจจุบันมากขึ้น อันเนื่องมาจาก กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่เป็นกระแสหลักก่อนหน้านี้ เริ่มไม่ได้รับความนิยมนำมาใช้แล้ว อย่างที่เคยเป็น เพราะสถานะของโลกาภิวัตน์ทำให้สังคมเดินไปสู่ความเสี่ยง (Risk Society) ที่ทำการ ผลิตและการกระจายทรัพยากร อำนาจ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ไม่สมมาตรกัน (รุ่งนภา ยรรยง เกษมสุข, 2557 : 1-15) แต่เหนือสิ่งอื่นใดท้องถิ่นกลับเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองว่า สามารถเป็น ผู้สร้างบ้านแปงเมืองนำความเจริญทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เข้มแข็งได้อย่างมีประสิทธิภาพกว่า ส่วนกลาง ความเชื่อมั่นเช่นนี้ชี้ให้เห็นว่า ท้องถิ่นยกระดับความเป็นเมือง สร้างบ้านแปงเมือง สร้าง เมืองนิยม และขับเคลื่อนนคราภิวัตน์อย่างเป็นพลวัต (Dynamic) ด้วยตนเองได้ และมีใช้ภาครัฐเป็นตัว กำหนดให้หรือไม่หรือให้ชี้แนะให้อย่างไรอย่างเช่นที่เคยเป็นมา

นคราภิวัตน์ มีพื้นฐานมาจาก “เมืองนิยม” ซึ่งหมายถึง พื้นที่ในระดับภูมิภาคกลายเป็นเมือง ที่สามารถแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการพัฒนาประเทศได้ โดยความเป็นเมือง (urbanization) เอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2560 อ้างใน สำนักข่าวอิศรา, 2560 : ออนไลน์) ได้กล่าวว่า ประเทศไทยยุคนี้เป็นยุค ที่คนในชนบทเข้ามาอยู่ในเมืองมากที่สุด แต่การบริหารจัดการประเทศในด้านต่าง ๆ ยังถูกควบคุม จากส่วนกลาง ทั้ง ๆ ที่เนื้อแท้แล้ว ท้องถิ่นมีศักยภาพมากพอที่จะปกครองและดูแลตนเองได้ ด้วย เหตุนี้ เมืองที่น่าสนใจในประเทศไทย ที่เห็นอย่างเด่นชัดต่อการแสดงถึงศักยภาพในการเติบโตความ เป็นเมืองนิยม คือ จังหวัดบุรีรัมย์ เนื่องจาก จังหวัดบุรีรัมย์ มีพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลง รายได้ คริวเรือนเฉลี่ยของชาวบุรีรัมย์เพิ่มขึ้นจากเดือนละ 13,742 บาทในปี 2552 กลายเป็นเดือนละ 18,480 ในปี 2558 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เพิ่มขึ้นจาก 61,912 ล้านบาท เป็น 75,031 ล้านบาท กล่าวได้ว่า จากเดิมเป็นเมืองที่มีการท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลขึ้นเขา พนมรุ้งเท่านั้น แต่ปัจจุบันกลายเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีเทศกาลการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี (สำนักงาน สถิติจังหวัดบุรีรัมย์, 2560 : ออนไลน์) และยังมีการสร้างความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องครอบคลุมใน ทุกด้าน โดยในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาจังหวัด “บุรีรัมย์” กลายเป็นนครที่ต้องกล่าวถึงในอันดับต้น ๆ ของประเทศ เกิดเป็น “บุรีรัมย์นิยม” ขึ้น ซึ่งหมายถึง การบริหารจัดการเมืองด้วยชาวบุรีรัมย์เอง ประกอบกับ มีทำเลที่ตั้งติดกับประเทศกัมพูชา และสามารถเชื่อมโยงการติดต่อกับประเทศต่าง ๆ ใน

อาเซียนได้ ทั้งการสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง ความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ดังนั้น บุรีรัมย์ จึงเป็นเมืองที่มีทั้ง “โอกาส” และ “ความท้าทาย” ต่อการพัฒนาเพื่อสร้างศักยภาพของประเทศให้เจริญรุดหน้ายิ่งขึ้น และ การเป็นเมืองแห่งอาเซียนในอนาคตได้

บทความนี้ ผู้เขียนมุ่งนำเสนอประเด็นการพัฒนาเมืองของจังหวัดบุรีรัมย์ จากฐานการสร้างเมืองนิยม ซึ่งมาจากการขับเคลื่อนกระแสท้องถิ่น โดยเสนอในมุมมอง ประชาชนจัดการพัฒนาเมืองของตนเอง เพื่อแสดงให้เห็นถึง การพัฒนาศักยภาพของจังหวัดบุรีรัมย์ ในแง่มุมของ “โอกาส” และ “ความท้าทาย” ต่อการเป็นเมืองแห่งอาเซียนได้

แนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์พลเมือง : เมืองนิยมกับการจัดการของท้องถิ่น

การส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นได้บริหารจัดการด้วยตนเอง เป็นหลักการพื้นฐานของการส่งเสริมให้เกิดประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น (Participatory Democracy) และถือเป็นการเพิ่มความรู้ชุดใหม่ให้กับประชาชนอีกด้วย กล่าวคือ ความรู้ชุดเดิมของประชาชนที่มองว่าประชาธิปไตยมีเพียงการเลือกตั้งหรือมาลงคะแนนเสียงเท่านั้น การส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นได้มีส่วนในการจัดการเมืองของตนเอง จึงเป็นการสร้างองค์ความรู้ชุดใหม่ของความเป็นประชาธิปไตย และอาจเรียกอีกอย่างหนึ่งได้ว่า เป็นการสร้างรัฐประศาสนศาสตร์พลเมือง (Civic Public Administration)

รัฐประศาสนศาสตร์พลเมือง (Civic Public Administration) เป็นประชาธิปไตยที่เน้นสร้างจากประชาชน โดยมีเป้าหมายสูงสุด คือ สังคมประชาธิปไตยที่ดี (Good Democratic Society) โดยหลักการนั้นมีมิติที่ควรพิจารณา อาทิเช่น การจะปรึกษาหารือและไตร่ตรองอย่างไรให้เกิดโดยสังคม (Deliberative Society) มีความเป็นพลเมืองและประชาสังคมมากกว่าเป็นราชการและการเมือง มุ่งเน้นการจัดการตนเอง (Self-Government) ประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) สำนึกพลเมือง (Civic Virtue) การร่วมตัวของประชาชนให้เป็นหนึ่งเดียว (Commonwealth) ปัญหาสาธารณะได้รับการแก้ไขจากความร่วมมือสาธารณะ (Public Commonwealth) ศักยภาพของพลเมืองและวัฒนธรรมประชาธิปไตยถูกสร้างขึ้นและกำหนดจากล่างขึ้นบน (Bottom-Up) สังคมท้องถิ่นและชุมชน ดำเนินการร่วมกันกับรัฐบาล กล่าวคือเป็นผู้สร้าง (Producer) พันธมิตร (Partnership) และ ปรึกษาหารือร่วมกัน (Negotiation)

ด้วยเหตุนี้ การใช้แนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์พลเมือง (Civic Public Administration) จำเป็นต้องแอบอิงกับการสร้างบ้านแปงเมือง หากจะสรุปให้ชัดเจนเหตุผลใหญ่ๆสำคัญๆมีด้วยกันสามประการดังนี้ **ประการที่หนึ่ง** รัฐประศาสนศาสตร์พลเมืองจะช่วยปรับปรุงการบริหารราชการแผ่นดินหรือการบริหารบ้านเมืองให้ออกจากผลประโยชน์ที่ไม่ชอบธรรมมาสู่ผลประโยชน์ของส่วนรวมได้มากที่สุด รัฐประศาสนศาสตร์แบบใหม่นี้ให้คุณค่ากับการเข้ามาร่วมคิดร่วมทำร่วมตรวจสอบด้วยสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองต่อกิจการสาธารณะทั้งปวง นั้นหมายความว่ารัฐประศาสนศาสตร์สมัยใหม่ไม่ได้หมายความว่าถึงเพียงเฉพาะการมีวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเท่านั้น แต่มุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามาเป็นเจ้าของเมืองของตนเองและไม่ใช่เป็นเพียงผู้รอรับประโยชน์จากนโยบายและกฎหมายเท่านั้น ประชาชนต้องเข้ามาร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ในนโยบายและกิจการทั้งปวงของบ้านเมือง ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นอย่างจริงจัง **ประการที่สอง**

รัฐประศาสนศาสตร์พลเมืองจะออกนโยบายทำงานประมาณและออกกฎหมาย รวมทั้งวางยุทธศาสตร์ และแผนงานต่างๆในการบริหารทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติและระดับท้องถิ่น เพื่อนำมาซึ่งประชาชนที่มี ลักษณะหรือคุณภาพที่เป็นพลเมืองมากขึ้น และนโยบาย กฎหมาย และงบประมาณ ที่ออกจึงไม่ เป็นไปเพื่อระบบอุปถัมภ์ค้ำจุนกลุ่มผลประโยชน์อื่นแอบแฝงแต่อย่างใด แต่จะเอื้อเฟื้อต่อผู้ที่ลำบาก ยากไร้ไร้หลังที่นำสงสาร นำช่วยเหลือซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศเท่านั้น หากจะมุ่งสร้างคนส่วนใหญ่เหล่านี้ให้เป็นพลเมืองที่รัก รับผิดชอบ และเป็นพลังของบ้านเมือง ช่วยคิด ช่วยสอดส่อง ช่วย สร้างสรรค์ ช่วยทำ เต็มใจที่จะช่วยงานทั้งปวงของรัฐ สังคม ท้องถิ่นอีกด้วย ดังนั้น รัฐประศาสน ศาสตร์พลเมืองนี้ต้องนำการพัฒนาคนหรือพลเมืองมาเป็นเป้าหมายสำคัญ **และประการสุดท้าย** รัฐประศาสนศาสตร์พลเมืองจะพัฒนาและบริหารบ้านเมืองไปในทางที่ส่งเสริมประชาธิปไตยที่ สนับสนุนให้ประชาชน เข้ามาดูแลและพัฒนากองบ้านเมือง ท้องถิ่น และสังคมด้วยตนเองมากขึ้น ไม่ใช่ การแก้ปัญหาหรือการพัฒนาเพียงเพื่อสอดรับกับประชาธิปไตยแบบเลือกผู้แทนหรือผู้นำเท่านั้น ยิ่งกว่านั้นรัฐประศาสนศาสตร์พลเมืองไม่ได้ทำไปเพียงเพื่อให้มีรัฐบาลที่ดีเข้ามาถูกต้องตามระบบ หากแต่ ต้องการให้มีการปกครองตนเอง (Self-Government) ไปในเวลาเดียวกัน รัฐประศาสนศาสตร์แนว ใหม่จึงต้องทบทวนตลอดเวลาว่าการบริหารและพัฒนากองบ้านเมืองเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะแค่ ไหน ให้ประชาชนร่วมเป็นเจ้าของในการงานของบ้านเมืองมากพอหรือยัง ใช้สติปัญญาและความ กระตือรือร้นรวมทั้งความสร้างสรรค์ของประชาชนในการบริหารบ้านเมืองมากพอหรือไม่ ดังนั้นแล้ว แนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์พลเมืองจะไม่ปล่อยให้รัฐบริหารอย่างลำพัง แต่ในทางกลับกันจะช่วยรัฐ แบ่งเบาในการบริหารประเทศอย่างไว้วางใจได้นั่นเอง

กล่าวสรุปได้ว่า แนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์พลเมืองเป็นแนวคิดที่ต้องให้พลเมืองนำพา ประชาชนให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนากองบ้านเมือง ออกแบบกิจการและนโยบายสาธารณะใน ท้องถิ่นของตนเอง ทุกวันนี้ต้องยอมรับว่า การเน้นให้ผู้นำหรือผู้แทนรับอำนาจจากประชาชนไปทำ หน้าที่ดูแลรักษาผลประโยชน์ในทุกวันนี้ยังทำหน้าที่ได้ไม่สมบูรณ์และไม่มีประสิทธิภาพ มากไปกว่า นั้นไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนซึ่งเป็นผู้มอบอำนาจไปให้ได้อย่างแท้จริง ดังนั้นการใช้แนวคิด รัฐประศาสนศาสตร์พลเมือง จึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสร้างเมืองนิยมหรือท้องถิ่น แห่งอนาคตอย่างยิ่งยวด

จะเห็นได้ว่าแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์พลเมืองจะมีจุดเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการ บริหารกิจการสาธารณะ อย่างไรก็ตามจะต้องพัฒนาให้ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเต็มตัว (Citizen Power) เพื่อเป็นการสะท้อนถึงอำนาจของประชาชน (citizen control) ที่มากขึ้นอีกด้วย (Shery R. Arnstein, 1969 : 216-224) การเสริมอำนาจประชาชน (Empowerment) เป็นระดับที่ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีบทบาทเต็มที่ในการตัดสินใจ ทั้งเรื่องการบริหารงานและการดำเนินกิจกรรม สาธารณะ ทั้งนี้เพื่อเข้ามาแทนที่การบริหารจัดการของภาครัฐ หากรัฐที่มีคุณภาพจะมุ่งเน้นให้ ประชาชนเป็นเจ้าของดำเนินการกิจ ส่วนภาครัฐนั้นจะมีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนเท่านั้น เรียกได้ ว่าอยู่ในระดับเป็นภาคีหุ้นส่วน (Collaboration) หากสามารถก่อเกิดขึ้นมาได้ถือได้ว่าเป็นจุดที่ สร้างสรรค์ต่อการสร้างเมืองนิยมหรือท้องถิ่นที่สวยงามเลยทีเดียว

	การให้ข้อมูลข่าวสาร (To inform)	รับฟังความคิดเห็น (To consult)	การเกี่ยวข้องต่อกิจกรรม (To involve)	ความร่วมมือหรือเป็นหุ้นส่วนภาคี (To collaborate)	การเสริมสร้างอำนาจของ ประชาชน (To empower)
เป้าหมายการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation Goal)	เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนและเสริมสร้างความเข้าใจของประชาชน	เพื่อได้รับข้อมูลและความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความคิดเห็นและแนวทางแก้ไข	เพื่อร่วมทำงานกับประชาชน เพื่อสร้างความมั่นใจกับประชาชนว่าความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะได้รับการพิจารณา	เพื่อเป็นหุ้นส่วนกับประชาชนในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ ตั้งแต่การระบุปัญหา พัฒนาทางเลือกและแนวทางแก้ไข	เพื่อให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ
คำสัญญาต่อประชาชน (Promise To The Public)	เราจะทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสาร	เราจะให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนและรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งตระหนักถึงข้อมูลและความคิดเห็นจากประชาชน เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจ	เราจะทำงานเพื่อให้เห็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ส่งผลให้ความคิดเห็นและข้อมูลจากประชาชนสะท้อนในทางเลือก	เราจะร่วมงานกับประชาชนเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะและความคิดใหม่ รวมทั้งนำข้อเสนอแนะของประชาชนมาเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้	เราจะปฏิบัติสิ่งที่ประชาชนตัดสินใจ
ตัวอย่างเทคนิคการมีส่วนร่วมของประชาชน (Example Tools)	- ใบปลิว - เว็บไซต์ - การเปิดบ้านเพื่อแนะนำ	- การสำรวจความคิดเห็น - การประชุม/เวทีสาธารณะ - ประชุมกลุ่มย่อย	- สัมมนาเชิงปฏิบัติการ	- คณะที่ปรึกษาภาคประชาชน - คณะกรรมการ - การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม	- การลงประชามติ

ตารางที่ 1 : แสดงระดับการมีส่วนร่วมของพลเมือง

ที่มา : International Association for Public Participation (n.d. : Online)

การสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างเมืองนิยมนั้น หากพิจารณาให้ดีแล้วถือได้ว่ารัฐพยายามพึ่งพาให้หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ เข้ามามีบทบาทในการบริหารกิจการสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นภาคีเครือข่ายจากภาคประชาชน ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย การเปิดพื้นที่ความร่วมมือในการบริหารกิจการบ้านเมือง (Collaborative Governance) เช่นนี้จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหของชุมชนด้วยชุมชนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (K. Emerson, N. Tina and B. Stephen, 2012: 1-29) การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน จะทำให้ภาครัฐไม่ได้มีบทบาทในฐานะเป็นตัวแสดงหลัก (Active Actors) ในการบริการสาธารณะและอาจไม่ใช่ผู้ริเริ่มการจัดทำบริการสาธารณะอีกต่อไป

ความร่วมมือในการบริหารกิจการบ้านเมือง (Collaborative Governance) เป็นกระบวนการหรือโครงสร้างที่ต้องแอบอิงและแนบเนียนไปกับการดำเนินนโยบายสาธารณะ เพื่อให้การบริหารกิจการสาธารณะบรรลุผลสัมฤทธิ์ (achievement) อย่างมีประสิทธิภาพ จุดสำคัญของแนวคิดดังกล่าว Ansell and Gash (2008 : 543-571) ได้สรุปวิธีการไว้อย่างน่าสนใจดังนี้ 1) หน่วยงานภาครัฐต้องเป็นหลักในการจัดประชุมหรือ 2) ผู้เข้ามามีส่วนร่วมต้องประกอบด้วยภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 3) การมีส่วนร่วมนั้นต้องเป็นระดับร่วมกันตัดสินใจในกระบวนการดำเนินนโยบาย 4) เน้นการมีส่วนร่วมของการประชุมจากผู้เข้าร่วมทั้งหมด 5) มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้ข้อเสนอแบบฉันทามติ และ 6) ผลที่ได้จากการประชุมจะนำไปใช้ในการนำนโยบายไปปฏิบัติและจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งกระบวนการหรือหลักการดังกล่าวข้างต้นก็คือการพยายามให้เกิดการบูรณาการในการบริหารกิจการสาธารณะแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance) นั่นเอง

ด้วยเหตุนี้ ในการพัฒนาประเทศยุคใหม่แบบ 4.0 หากต้องบูรณาระหว่างประเทศที่เรียกว่าบริหารเชิงบูรณาการแล้ว ความเข้มแข็งของท้องถิ่นก็มาจากความร่วมมือในการบริหารกิจการบ้านเมืองนั่นเอง อย่างไรก็ตามหากตั้งข้อสังเกตจะเห็นได้ว่า **เมืองหรือท้องถิ่นมีศักยภาพที่สามารถเป็นผู้นำการพัฒนาประเทศ ส่วนภาครัฐหรือรัฐบาลจะมีหน้าที่คอยสนับสนุน ส่งเสริมให้แก่งคิด ให้แผนและยุทธศาสตร์ทางวิชาการ ทำในสิ่งที่พื้นที่ทำไม่ได้ รวมทั้งกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยให้ท้องถิ่นมีความคล่องตัวต่อการบริหารกิจการบ้านเมืองของตนเอง** ซึ่งนับว่าเป็นกระบวนการที่คนใหม่ที่ท้าทายต่อการบริหารกิจการสาธารณะอย่างมากในอนาคตอย่างยิ่งยวด

นอกจากนี้ หากย้อนไปที่แนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์พลเมือง อันที่จริงรัฐประศาสนศาสตร์พลเมืองไม่ได้สร้างให้ท้องถิ่นเข้มแข็งเพียงอย่างเดียวดังที่กล่าวมาในข้างต้นเท่านั้น แต่ยังช่วยให้รัฐบาลเป็นรัฐบาลที่มีการบริหารจัดการที่ดี (Good Government) ได้สมบูรณ์แบบโดยไม่รู้ตัวอีกด้วย ดังนั้น รัฐประศาสนศาสตร์พลเมืองเป็นแนวคิดที่จะช่วยสร้างสรรค์เมืองนิยมนให้ยั่งยืนในเวลาเดียวกัน เพราะด้วยกระบวนการที่รัฐประศาสนศาสตร์ที่ให้ประชาชนเป็นกำลังสำคัญของบ้านเมือง ประชาชนเป็นผู้ใหญ่ที่ร่วมคิดกับรัฐ ประชาชนสามารถพึ่งตนเองและพึ่งพากันเองได้ มองเห็นประชาชนเป็นพลเมืองที่มีศักดิ์และศรีเท่าเทียมเทียบเท่ากับผู้แทน ผู้นำ และเจ้าหน้าที่บ้านเมือง สามารถเป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบระบบและช่วยการบริหารรัฐกิจในท้องถิ่นของตนเอง แนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์

พลเมืองยังช่วยให้ประชาชนมีระดับจิตใจที่สูงขึ้นพร้อมที่จะเป็นจิตอาสาหรืออาสาสมัครทำงานเพื่อบ้านเมืองของตนเองด้วยความเต็มใจในเวลาเดียวกัน

“โอกาส” และ “ความท้าทาย” ของจังหวัดบุรีรัมย์กับการเป็นเมืองยั่งยืนแห่งอาเซียน

การสร้างจังหวัดให้เป็นหนึ่งใน “นคราภิวัตน์” จึงมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้การบริหารบ้านบริหารเมือง ซึ่งหากยังรวมศูนย์กลางการพัฒนาไว้ที่เมืองหลวงเพียงอย่างเดียวจะยังไม่สามารถตอบโจทย์ในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่สามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนจึงมองว่า **แนวทางการพัฒนาเมืองจากสินทรัพย์ในท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์ต้องมีความสัมพันธ์กับมิติในบริบทโลกปัจจุบัน เมืองมีการขับเคลื่อนเพื่อตอบสนองให้ท้องถิ่นมีการพัฒนาบูรณาการอย่างยั่งยืนได้**

ทั้งนี้ ในบริบทปัจจุบันที่มีการเปิดประชาคมอาเซียน บุรีรัมย์ ซึ่งถือเป็นเมืองที่กำลังเติบโตอย่างต่อเนื่อง จึงนับเป็น “โอกาส” และ “ความท้าทาย” กับการบูรณาการอย่างยั่งยืนในมิติของประชาคมอาเซียน โดยผู้เขียน วิเคราะห์ในแต่ละประเด็นมิติ ดังนี้

มิติความมั่นคง

จังหวัดบุรีรัมย์ได้วาง Road Map ของตนเองมาก่อนที่รัฐจะให้ความสนใจ ผ่านแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งมาจากฐานการวิเคราะห์ความเห็นของชุมชน ท้องถิ่น (สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด, 2557 : ออนไลน์) จนทำให้จังหวัดบุรีรัมย์ผงาดขึ้นจากเมืองรองกลายเป็นเมืองหลักในเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งยืนยันความสำเร็จดังกล่าว จากกรณีการประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจร ครั้งที่ 8 ของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เมื่อวันที่ 7-8 พฤษภาคม 2561 ที่ผ่านมา จังหวัดบุรีรัมย์ได้รับเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดการประชุมครั้งนั้นอีกด้วย ทั้งนี้ ด้วยศักยภาพและความพร้อม อีกทั้งการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นที่เป็นเจ้าภาพดังกล่าวทำให้ชาวบุรีรัมย์ได้รับกระแสชื่นชมอย่างมาก

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวมีฐานพัฒนาการมาจากจุดเริ่มต้นการผลักดันการปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2558 โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์จากรายงานการประชุม เมื่อครั้งนั้น คือ ให้มีการยกระดับจุดผ่อนปรนการค้าช่องทางสายตะกูเป็นด่านถาวร ซึ่งจุดผ่อนปรนการค้าช่องทางสายตะกูนี้ ตั้งอยู่ที่ จุดผ่อนปรนการค้าชายแดนช่องสาย ตะกู-จ๊อบโกก๊อ ณ ช่องสายตะกู บ้านสายโท 6 ใต้ ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชา ในพื้นที่อำเภอบ้านกรวด กับ อำเภอบันเตียอปปิล รวม 5 ตำบล 25 หมู่บ้าน จุดผ่อนปรนการค้าช่องทางสายตะกู เปิดทำการสัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันศุกร์ วันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา 08.00 -15.00 น. (กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง, 2558 : 19) กล่าวได้ว่า เป็นความพยายามที่จะผลักดันให้มีการยกระดับจุดแลกเปลี่ยนสินค้าเพื่อมนุษยธรรม อีกทั้ง สร้างโอกาสในการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนโดยผ่านพื้นที่พรมแดน

ผู้เขียนมองว่า ความแข็งแกร่งนี้ เป็นศักยภาพในการเชื่อมโยงความร่วมมือกับภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งมีพรมแดนติดกันกับประเทศไทย ทั้งนี้ **ศักยภาพดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการร่วมมือ สร้างสันติภาพ ลดความบาดหมาง จากการสร้างสัมพันธ์ไมตรีต่อกัน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเพื่อนบ้าน เป็นมิตรกัน โดยจากปัญหาความขัดแย้งตามแนวตะเข็บชายแดนสามารถนำไปสู่การช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ ในแง่การแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา ในบริเวณพื้นที่จุดผ่อนปรนนี้**

มิติทางเศรษฐกิจ

จังหวัดบุรีรัมย์ เน้นมิติของการท่องเที่ยวเป็นกลไกสำคัญ ถึงแม้มองภายนอก ถูกขับเคลื่อนผ่านตัวแสดงภาคธุรกิจหรือภาคเอกชน ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แต่แท้จริงนั้น นักวิชาการหลายท่านก็ยังยืนยันว่าจริงหรือองค์ประกอบหรือส่วนผสมที่สมบูรณ์แบบว่า **ท้องถิ่นเป็นตัวแสดงหลักสำคัญที่จะทำให้ท้องถิ่นหรือเมืองนั้นยังยืนอย่างแท้จริง** ด้วยท้องถิ่นมีความเข้มแข็งภายในตัวเอง เข้าใจถึงแก่นแท้ของตนเองอย่างลึกซึ้งและลุ่มลึกมากกว่าตัวแสดงอื่น ๆ โดยท้องถิ่นหันมาสร้าง **ท้องถิ่นที่ไม่เป็นทางการ** ด้วยสามัญสำนึกและจิตวิญญาณของพลเมือง

ในกรณีของจังหวัดบุรีรัมย์พัฒนาท้องถิ่นโดยใช้การท่องเที่ยวด้านกีฬาสร้างเมือง (Sport Tourism) มุ่งสร้างวิสัยทัศน์ให้จังหวัดเป็น Sport Tourism Destination มีแผนงานส่งเสริมการจัดงาน Sport Tourism Event ระดับนานาชาติ แผนงานเสนอตัวเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติจากข้อมูลการสำรวจของ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2557 อ้างใน วัชระเชียงกุล, 2560 : 124) ได้จัดทำการศึกษาสำรวจส่วนแบ่งหรือการครอบครองตลาดของสโมสรฟุตบอลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในทุกระดับของประเทศไทย พบว่า สโมสรบุรีรัมย์ ยูไนเต็ด จัดเป็นสโมสรฟุตบอล ที่มีส่วนแบ่งการตลาดสูงสุดในประเทศไทย ประกอบกับมีสนามการแข่งขันฟุตบอลที่ได้มาตรฐานที่สุดในประเทศไทย (Thai Rath, 2014) อีกทั้ง การเกิดขึ้นของสนามแข่งรถความเร็วสูงระดับมาตรฐานสากล "ช้างอินเตอร์เนชันแนล เซอร์กิต" (Chang International Circuit, 2014) แสดงให้เห็นถึง จุดเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดบุรีรัมย์ โดยสำนักงานคลังจังหวัดบุรีรัมย์ ชี้ให้เห็นว่า ผลิตภัณฑ์จังหวัดมีการเพิ่มสูงขึ้น จาก 51,641.43 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2547 เป็น 75,181.57 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2557 ซึ่งเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 50 โดยมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ ถือเป็นอีกดัชนีหนึ่งที่บ่งชี้ว่าจังหวัดบุรีรัมย์มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง (Thai Chamber of Commerce, 2014)

กล่าวได้ว่า ศักยภาพทางการเติบโตของเศรษฐกิจในจังหวัดบุรีรัมย์ได้ก้าวกระโดดขึ้นต่อเนื่องดังหลักฐานเชิงประจักษ์ ตัวเลขชี้การเติบโตในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ปรากฏการณ์ดังกล่าว ผู้เขียนมองว่า “กีฬาสร้างเมือง” ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัด สะท้อนถึงสร้างจุดขายต่อความสนใจจากนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ อีกทั้ง เสริมภาพลักษณ์ของจังหวัดมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งมองในแง่จังหวัดท่องเที่ยวทางแหล่งประวัติศาสตร์ อารยธรรมอย่างเดียว แต่ประชาสัมพันธ์จังหวัดว่า หากมาบุรีรัมย์ได้ทั้งแหล่งประวัติศาสตร์ และ กีฬาด้วย นอกจากนี้ จากข้อมูลเพิ่มเติมของ ไทยรัฐ (2561 : ออนไลน์) ได้เสนอข่าวว่า กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดย กทท. ได้ดำเนินการคัดเลือกจังหวัดต้นแบบในการจัดตั้งเมืองกีฬา ตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ

ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬา เพื่อเป็นส่วนสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬาแบบครบวงจรสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ ในด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมกีฬา การกีฬาเพื่อการท่องเที่ยว และการจัดตั้งเมืองกีฬา ซึ่งจังหวัดบุรีรัมย์ คือ หนึ่งในเมืองที่ได้รับการคัดเลือก

หลักฐานและข้อมูลดังกล่าว เป็นภาพสะท้อนว่า การนำกีฬาสร้างเมืองของจังหวัดบุรีรัมย์จากฐานของพลเมือง เป็นผลต่อการสร้างความเชื่อมั่นจากสายตาของนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาให้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในการเก็บตัวฝึกซ้อมสำหรับนักกีฬาชาวต่างชาติ เกิดผลดีต่อการสร้างรายได้ให้กับประเทศตามมา ดังนั้น การสร้างมูลค่ากีฬาที่มีศักยภาพโดยมีแนวทางสำคัญนั้น คือ ส่งเสริมให้มีสนามแข่งขันที่ได้มาตรฐาน จัดกิจกรรม Sport Tourism ที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละรูปแบบหรือคลัสเตอร์ (cluster) เพื่อเชื่อมโยงในมิติการท่องเที่ยวโดยมีเป้าหมายสร้างความมั่งคั่งให้กับพื้นที่นั่นเอง **เกิดผลดีต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นจุดเชื่อมโยงต่อการเข้ามาลงทุนจากประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียนได้**

มิติทางสังคมและวัฒนธรรม

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดบุรีรัมย์ (2559 : ออนไลน์) ได้ให้ข้อมูลว่า จังหวัดบุรีรัมย์ ผลักดันศูนย์ข้อมูลอาเซียน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 เป็นต้นมา โดยให้แรงงานอาเซียน ซึ่งถือว่าเป็นคนในท้องถิ่นมีการฝึกอบรมแรงงานเพื่อให้ได้มาตรฐานอาเซียน มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษา เป็นผลดีต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานอาเซียนโดยแรงงานไทยได้ ทั้งนี้ จังหวัดบุรีรัมย์เตรียมรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานที่จะเข้ามาทำงานในพื้นที่ โดยมีการอำนวยความสะดวกแรงงานประเทศสมาชิกอาเซียนในทุกด้าน

เหตุผลที่ทักษะด้านภาษา เป็นส่วนสำคัญในมิติทางสังคมและวัฒนธรรม มีผลการวิจัยรองรับดังตารางข้างล่างนี้

คุณสมบัติเบื้องต้นของแรงงาน	จำนวนผู้ประกอบการ ขนาดใหญ่	ร้อยละ
1) วุฒิมัธยมศึกษา	15	100.00
2) ระดับการศึกษา	15	100.00
3) ประสบการณ์ในการทำงาน	15	100.00
4) ประวัติการฝึกอบรม	10	67.00
5) ทักษะด้านภาษา	15	100.00
6) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	13	87.00
7) ทักษะการทำงานเป็นทีม	7	47.00

ตารางที่ 2 : ผลการสังเคราะห์คุณสมบัติเบื้องต้นของแรงงานทักษะวิชาชีพตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ

ที่มา : ณพิชญา เฉิดโฉม, ศักดิ์ชาย จันทร์เรือง และ บรรพต วิรุณราช (2560 : 26)

ตัวเลขดังกล่าว เป็นสิ่งที่สะท้อนให้ต้องผลักดันการให้ความสำคัญกับทักษะภาษาของแรงงาน ซึ่งต้องมาร่วมกับแรงงานที่มาจากประเทศอื่น ๆ ดังเช่นใน สปป.ลาว จากข้อเท็จจริงนี้ ผู้เขียนมีทัศนะว่า **การพัฒนาจากรากฐานทางการศึกษา เป็นประโยชน์ต่อยอดในการได้รับจ้างงานของกลุ่มแรงงานอาเซียน ถือได้ว่า พัฒนาทั้งคุณภาพชีวิต ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม และการเพิ่มขึ้นในความเท่าเทียมกันของแรงงานอาเซียน อีกทั้ง การสร้างโอกาสดังกล่าวให้กับแรงงานท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ ถือเป็นความท้าทายการเพิ่มศักยภาพของจังหวัด ให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับต่อบริบทนานาชาติได้**

จากการวิเคราะห์ทั้ง 3 มิติ จังหวัดบุรีรัมย์ มีทั้ง “โอกาส” และ “ความท้าทาย” ต่อการเป็นเมืองยั่งยืนแห่งอาเซียนได้ ที่กล่าวเช่นนี้ เป็นเพราะ การพัฒนาที่เจริญขึ้นรวดเร็วอย่างต่อเนื่อง จากฐานเมืองนิยมของท้องถิ่นผ่านพลเมือง โดยมีรัฐเป็นฝ่ายสนับสนุนอำนวยความสะดวก และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม สภาวะการณ์ดังกล่าว ผู้เขียนมองว่า จังหวัดบุรีรัมย์ ในอนาคตสามารถก้าวไปสู่ความเป็นเมืองที่เป็นเมืองหลักของอาเซียนได้ เป็นเมืองที่น่าสนใจต่อการเชื่อมโยงในระหว่างภูมิภาคอาเซียนทั้งด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยฐานจากท้องถิ่น พลเมือง ซึ่งเป็นฐานที่แข็งแกร่งอันแสดงให้เห็นถึงอนาคตของความเป็นเมืองที่ยั่งยืนได้

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทความนี้นำเสนอในแง่มุมมองการพัฒนาเมืองของจังหวัดบุรีรัมย์ จากฐานการสร้างเมืองนิยมโดยภาคพลเมือง ด้วยการวิเคราะห์ใน 3 มิติ ของประชาคมอาเซียน คือ ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ รวมทั้ง ด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยการจัดการผ่านภาคประชาชน ถือเป็นฐานอันแข็งแกร่ง ต่อ “โอกาส” และ “ความท้าทาย” ต่อการเป็นเมืองยั่งยืนแห่งอาเซียนในอนาคต ซึ่งผู้เขียนมีข้อเสนอแนะหลัก 2 ประการ ดังนี้

ประการแรก ให้ภาคประชาชนเข้ามามีบทบาทต่อการร่วมแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงของชายแดน เช่น การปรึกษาหารือ แสดงความคิดเห็นร่วมกัน ในเรื่องจุดผ่อนปรนชายแดน การพัฒนาการท่องเที่ยวด้านกีฬาสร้างเมือง อันจะเป็นผลดีต่อการตอบสนองที่ตรงจุดของพื้นที่ และการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตขึ้นได้

ประการที่สอง สนับสนุนการศึกษาเกี่ยวกับทักษะภาษาของประเทศอาเซียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นรากฐานอันสร้างความแข็งแกร่งในการกระชับความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียนได้ อีกทั้ง เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมือง ให้ได้รับความเท่าเทียมกันทางสังคม

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1. (2558). รายงานการประชุม คณะกรรมการร่วม
ภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนล่าง 1 (กรอ. กลุ่มจังหวัดฯ) (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์)
ครั้งที่ 2 / 2558 วันพุธที่ 18 พฤศจิกายน 2558 เวลา 15.0๐ น.
ณ ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการอาเซียน ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา.นครราชสีมา :
กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด
- ณพิชญา เฉิดโหมง, ศักดิ์ชาย จันทร์เรือง และ บรรพต วิรุณราช.(2560). “การส่งเสริมแรงงานทักษะ
ไทยสู่ สปป.ลาว.” วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 12,2 : 21 – 33.
ไทยรัฐ. (2561). “6 จังหวัดได้เป็นต้นแบบเมืองกีฬา ภาครัฐร่วมผลักดันเต็มที่”
ไทยรัฐ (19 กรกฎาคม) : ออนไลน์.
ค้นเมื่อ 23 ตุลาคม 2561, จาก <https://www.thairath.co.th/content/1337861>
- รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข. (2557). “โลกาภิวัตน์ท้องถิ่นนิยม กับการโหยหาอดีต Globalization,
Localism and Nostalgia.” วารสารเศรษฐศาสตร์การเมืองบูรพา 2,2 : 1-15.
วัชระ เชียงกุล. (2560). “การประเมินประสิทธิผลการดำเนินงานของปัจจัยที่ควรพิจารณาด้าน
การตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาจังหวัดบุรีรัมย์.” วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี
11,ฉบับพิเศษ : 123 – 137.
- สำนักข่าวอิศรา. (2560). **เอนก เหล่าธรรมทัศน์ : นคราภิวัตน์ เมื่อชนบทกลายเป็นเมือง ระบบ
บริหาร ถึงเวลาต้องเปลี่ยน.** ค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2561,
จาก <https://www.isranews.org/isranews-article/60782-city-60783.html>
- สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด. (2557). **แผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี
(ปี 2557 - 2560) จังหวัดบุรีรัมย์.** ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดบุรีรัมย์.(2559). **จ.บุรีรัมย์ เตรียมจัดตั้งศูนย์ข้อมูลอาเซียน.**
ค้นเมื่อ 12 กันยายน 2561,
จาก [http://ewt.prd.go.th/ewt/prburiram/ewt_news.php?
nid=1468&filename=index](http://ewt.prd.go.th/ewt/prburiram/ewt_news.php?nid=1468&filename=index)
- สำนักงานสถิติจังหวัดบุรีรัมย์. (2561). **จำนวนนักท่องเที่ยว (2557, 2558, 2559).**
ค้นเมื่อ 9 มิถุนายน 2561,
จาก [http://buriram.nso.go.th/index.php?option=com_content&view=
article&id=165&Itemid=583](http://buriram.nso.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=165&Itemid=583)
- Ansell and Gash. (2008). “Collaborative Governance in Theory and Practice.”
Journal of Public Administration Research and Theory 18,4 : 543-571.
- Emerson, N. Tina and B. Stephen. (2012). “An Integrative Framework for Collaborative
Governance.” **Public Administration Research Theory** 22,1 : 1-29.

International Association for Public Participation (IAP2). **iap2 Public Participation**

Spectrum. Retrieved October 23, 2018,

From https://www2.fgcu.edu/Provost/files/IAP_Public_Participation_Spectrum.pdf

Sherry R. Arnstein. (1969). “A Ladder of Citizen Participation.” **JAIP** 35,4 : 216-224.

